

Henvendelse om saksbehandling og habilitet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

05.09.2025

Saknr

29/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 25/245 - 3

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar henvendelsen fra den politiske ledelsen i Stjørdal kommune til orientering.
2. Kontrollutvalget vurderer at saken, slik den er fremstilt, faller utenfor utvalgets mandat, og beslutter derfor å ikke gå videre med saken.
3. Kontrollutvalget understreker at det ikke ligger innenfor utvalgets myndighet å vurdere habilitet eller inhabilitet og konsekvensene av dette i enkeltsaker?
4. Kontrollutvalget anbefaler at kommunen styrker opplæringen av folkevalgte når det gjelder habilitetsvurderinger og prosesser knyttet til dette, som en del av den generelle folkevalgtopplæringen.

Vedlegg

Notat til henvendelse om saksbehandling og habilitet
Trafikklysmodellen

Bakgrunn

Kontrollutvalget mottok den 4. juni 2025 en henvendelse fra den politiske ledelsen i Stjørdal kommune. Henvendelsen gjelder spørsmål om saksbehandling og habilitet i forbindelse med en tidligere politisk behandling i kommunen. Avsender ble den 18. juni 2025 informert skriftlig om at henvendelsen var mottatt, samt om hvordan kontrollutvalget skal behandle saken.

I samråd med utvalgsleder er det besluttet å fremme saken for kontrollutvalget i møte den 5. september 2025. Beslutningen er begrunnet med at saken har vært omtalt i media og har fått betydelig offentlig oppmerksomhet.

Juridisk vurdering

Spørsmål om habilitet kan være komplekse og krever ofte en juridisk vurdering. Sekretær har derfor involvert Konseks jurister og det er utarbeidet et notat med vurderinger knyttet til habilitetsspørsmålet. Notatet følger saken som vedlegg.

Kontrollutvalgets mandat

Kontrollutvalget benytter trafikklysmodellen som verktøy for å vurdere om en sak faller innenfor utvalgets mandat. Utvalget skal ikke behandle:

- Klager fra enkeltpersoner
- Saker som naturlig hører hjemme i andre deler av forvaltningen
- Enkeltsaker

Dersom en henvendelse reiser prinsipielle spørsmål på systemnivå, kan den likevel være relevant for kontrollutvalget.

Det presiseres at kontrollutvalget selv avgjør hvilke saker som skal utredes, uavhengig av sekretariatets innstilling. Det er kun kommunestyret som har myndighet til å gi kontrollutvalget oppdrag.

Vurdering

Den aktuelle henvendelsen har sitt utspring i en klagesak som allerede er behandlet i alle relevante instanser i forvaltningen, og også i rettssystemet. Saken fremstår som en enkeltsak, og det foreligger derfor sterke indikasjoner på at den faller utenfor kontrollutvalgets mandat.

Henvendelsen fra den politiske ledelsen omhandler imidlertid ikke selve klagesaken, men et habilitetsspørsmål knyttet til den politiske behandlingen av saken. Det er således kun habilitetsspørsmålet som eventuelt kan vurderes av kontrollutvalget.

Sekretariatet legger Konseks juridiske vurdering til grunn for sin innstilling.

Konklusjon

Konseks vurdering er at kontrollutvalget ikke skal gå videre med saken, da den ligger utenfor utvalgets mandat. Det er heller ikke innenfor kontrollutvalgets myndighetsområde å vurdere eventuelle konsekvenser av inhabilitet. Kontrollutvalgets arbeid skal være rettet mot systemkontroll.

Råd til berørte parter

Folkevalgte:

Den enkelte folkevalgte bør være bevisst på personlige forhold som kan medføre inhabilitet, og det bør være uproblematisk å be om vurdering av habilitet i forkant av politisk behandling. Det er ikke kritikkverdig å være inhabil, men det kan være kritikkverdig å unnlate å fremme habilitetsspørsmålet for det aktuelle organet.

Politiske organer:

Politiske organer har myndighet til å vurdere medlemmenes habilitet. Organets vurdering styrkes når medlemmene selv bidrar aktivt. Dersom habilitet ikke tas opp, kan det være tilfeldig om forhold som kan påvirke habiliteten blir kjent.

Kommunen:

Kommunen bør styrke opplæringen av folkevalgte når det gjelder habilitetsvurderinger og prosesser knyttet til dette, og integrere dette som en del av den generelle folkevalgtopplæringen.